

ZACHARIA

3-4

De reiniging van Jozua en de bemoediging van Zerubbabel bij de herbouw van de tempel.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/zacharia/3-4

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Lezing van het visioen over Jozua	3 min	4
2	Jozua krijgt schone priesterkleren	3 min	5
3	De hogepriester vertegenwoordigt Israël	2 min	7
4	Satan als tegenstander in de Bijbel	2 min	8
5	Satan klaagt Job aan en verzoekt David	2 min	10
6	Gods toestemming voor de beproeving van Job	4 min	11
7	Satan staat onder God en klaagt mensen aan	3 min	13
8	Israëls schuld en de aanklachten na terugkeer	5 min	14
9	God vergeeft en bestraft de aanklager	2 min	17
10	Christus werpt de aanklager buiten	3 min	18
11	Het bloed van Jezus ontkracht beschuldigingen	4 min	19
12	Jozua en de priesters als teken	2 min	22
13	De Messias als Spruit en steen met zeven ogen	3 min	23
14	De schuld van het land in één dag weggenomen	4 min	25

15	Vrede onder de wijnstok en de vijgenboom	3 min	27
16	Aardse beelden voor geestelijke beloften	3 min	29
17	Jezus de Nazarener en de beloofde Spruit	4 min	32
18	De kandelaar met voortdurende olietoevoer	5 min	35
19	Zerubbabel zal de tempel voltooien	2 min	37
20	De berg als beeld van hindernissen	3 min	39
21	De tempelbouw voltooid door Gods Geest	2 min	40
22	De twee olijfbomen en de gezalfden	4 min	41
23	De olijfbomen en de twee getuigen	2 min	43
24	Profeten geven Gods kracht door	2 min	44
	Om verder te lezen		46

1

Lezing van het visioen over Jozua

Laten we Zacharia hoofdstuk 3 opslaan. Ik vermoed dat het niet zo vaak voorkomt dat een leraar of een predikant mensen vraagt om Zacharia hoofdstuk 3 op te slaan. Zacharia is geen bijzonder populair boek om onderwijs over te geven. Het is eigenlijk een behoorlijk afschrikwekkend boek om te behandelen. Toen ik jong was en naar de gemeente ging, hoorde ik er niet veel onderwijs over. Daardoor begreep ik er niet veel van, maar ik denk dat ik er wat meer inzicht in begin te krijgen, omdat ik het boek eindelijk bekijk en bestudeer. Het is eigenlijk niet zo moeilijk als ik eerst dacht, al is het geen peulenschil. Het is niet heel gemakkelijk. Laten we hoofdstuk 3 bekijken.

Daarna liet Hij mij de hogepriester Jozua zien, die voor het aangezicht van de Engel van de HEERE stond, terwijl de satan aan zijn rechterhand stond om hem aan te klagen. De HEERE zei echter tegen de satan: De HEERE zal u bestraffen, satan! De HEERE, Die Jeruzalem verkiest, zal u bestraffen. Is deze Jozua niet een stuk brandhout dat aan het vuur ontruikt is? Nu was Jozua in vuile kleren gekleed, terwijl hij voor het aangezicht van de Engel stond. Toen nam Hij het woord en zei tegen hen die voor Zijn aangezicht stonden: Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei Hij tegen hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken. Vervolgens zei Ik: Laat hen een reine tulband op zijn hoofd zetten. Daarop zetten zij de reine tulband op zijn hoofd en trokken hem feestkleren aan, terwijl de Engel van de HEERE erbij stond.

ZACHARIA 3:1-5

Dat wil zeggen, Zacharia ging zo op in het visioen dat hij besloot er iets tussendoor te zeggen. Hij zei:

Laat ze een schone tulband op zijn hoofd zetten.

Dus dat deden ze.

Dan volgt er, net als in het vorige hoofdstuk, na het visioen een godsspraak, een profetisch woord dat verband houdt met het visioen. Er staat:

Toen verzekerde de Engel van de HEERE Jozua: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Als u in Mijn wegen gaat en als u uw taak ten behoeve van Mij vervult, dan zult ú ook Mijn huis besturen, en ook Mijn voorhoven bewaken, en zal Ik u omgang geven met hen die hier staan. Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten — zij zijn immers een wonderteken — want zie, Ik ga Mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen. Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn gravering in aanbrengen, spreekt de HEERE van de legermachten. Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen. Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom.

ZACHARIA 3:6-10

2

Jozua krijgt schone priesterkleren

Dat spreekt allemaal redelijk voor zich, zou ik zeggen. Laten we naar het volgende hoofdstuk gaan. Er zijn misschien een paar dingen waar iets over te zeggen valt. Jozua was de hogepriester die in die tijd leefde, al is het erg onwaarschijnlijk dat hij

persoonlijk een rol speelde in dit visioen. Dit zijn visioenen, geen dingen die werkelijk plaatsvinden in de wereld van ruimte en tijd. Jozua lag waarschijnlijk thuis te slapen terwijl Zacharia dit nachtelijke visioen had, waarin Jozua een personage was, een speler. Net zoals wanneer je droomt en iemand die je kent in je droom voorkomt: die weet daar niets van. Die is ergens anders. Die is daar niet werkelijk. Hier laat God eenvoudigweg voor Zacharia's geestesoog een dramatisch tafereel verschijnen. Daarin is de hogepriester Jozua slecht gekleed, in vuile kleren.

De kleding van de hogepriester was in werkelijkheid heel uitvoerig uitgewerkt. Volgens Exodus behoorde die tot de mooiste kleding die je je kunt voorstellen en was die rijk versierd. Maar in dit geval was de hogepriester slecht gekleed. Hij had vuile kleren aan, heel ongepast. Hij was volstrekt ongeschikt, zouden we kunnen zeggen, om zijn taken uit te voeren, om de tempel binnen te gaan zoals een hogepriester hoort te doen, en om het heilige der heiligen binnen te gaan zoals de hogepriester soms moet doen, en om voor God te staan. Hij was niet in een toestand om tot God te naderen. Toch spreekt God tot degenen om hem heen, waarschijnlijk engelen, en zegt:

Trek hem die smerige kleren uit en trek hem schone kleren aan.

Dus kreeg hij nieuwe kleding toegewezen.

Zacharia zelf was hier meer dan alleen een toeschouwer. Vaak is hij in zijn visioenen zelf aanwezig en stelt hij vragen: 'Wie zijn deze mensen? Waar gaat dit over? Waar gaat die man naartoe?' Hier kan hij zich gewoon niet inhouden:

Vervolgens zei Ik: Laat hen een reine tulband op zijn hoofd zetten. Daarop zetten zij de reine tulband op zijn hoofd en trokken hem feestkleren aan, terwijl de Engel van de HEERE erbij stond.

ZACHARIA 3:5

Hij gaat hier echt helemaal op in het tafereel. Dus dat deden ze. Het is wel opmerkelijk dat Zacharia zijn gedachte ertussendoor gooide: 'Hé, ik vind dat ze hem een schone tulband op zijn hoofd moeten zetten.' 'Goed idee, laten we dat doen.' Dus zetten ze

hem een schone tulband op. De man had nu allemaal schone kleren aan, en de Engel van de HEERE stond erbij.

Toen zijn kleren vuil waren, stond satan hem daar te beschuldigen. De reden daarvoor is natuurlijk dat de vuile kleren symbolisch zijn. Het is niet eens moeilijk om te weten waarvan ze een symbool zijn, want in vers 4 staat, midden in het vers:

Toen nam Hij het woord en zei tegen hen die voor Zijn aangezicht stonden: Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei Hij tegen hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken.

ZACHARIA 3:4

Het wegnemen van de vuile kleren stelt dus het wegnemen van ongerechtigheid voor.

3

De hogepriester vertegenwoordigt Israël

Jozua zelf is symbolisch. Hoewel hij een echte man was, was hij geen gewone man. Hij was de hogepriester van Israël. Als we begrijpen wat een hogepriester is, wat hij deed en waarom hij er was, begrijpen we dat hij in feite het hele volk vertegenwoordigde. Ik geloof dus dat dit visioen werkelijk iets zei over Israël, belichaamd in zijn vertegenwoordiger, de hogepriester. We weten dat de hogepriester de vertegenwoordiger van het hele volk moest zijn, want daar draaide het allemaal om. Wanneer hij het heilige der heiligen binnenging, ging hij daar naar binnen om offerbloed aan te bieden. Daarbij vertegenwoordigde hij zelf het hele volk en bracht hij een offer voor de zonden van het volk.

In Exodus 28, vers 29, staat:

Zo zal Aäron de namen van de zonen van Israël op de borsttas van de beslissing, op zijn hart dragen, als hij in het heiligdom binnenkomt, tot een voortdurende gedachtenis voor het aangezicht van de HEERE.

EXODUS 28:29

Een van de onderdelen van de uitrusting van de hogepriester was wat men een borsttas noemt. Eigenlijk was het een stoffen zak. Het lijkt niet op wat we gewoonlijk een borstplaat zouden noemen, maar het was een stoffen zak, een vierkant, een beetje zoals een envelop met een open bovenkant. Op de voorkant waren twaalf edelstenen gerangschikt, in de zak bevestigd en zichtbaar. Elk van die edelstenen vertegenwoordigde een van de twaalf stammen van Israël. Wanneer hij dit op zijn borst droeg, droeg hij dus als het ware de twaalf stammen op zich. Zo droeg ook een offerdier de zonden van het volk wanneer er een hand op werd gelegd en de zonden erover werden beleden. Zoals het offerdier de aanbieder ging vertegenwoordigen, zo vertegenwoordigde de hogepriester te allen tijde het volk, de natie.

In dit visioen wordt meer over Israël gezegd dan over Jozua. Je had geen betere vertegenwoordiging van het volk kunnen vinden dan de hogepriester, gezien de betekenis van zijn rol. Hier was hij werkelijk niet in een toestand waarin hij voor God kon staan. Satan was zich daar terdege van bewust en beschuldigde hem voor God.

4

Satan als tegenstander in de Bijbel

Satan werd terechtgewezen, maar eerst moeten we even stilstaan bij het feit dat satan in het Oude Testament maar heel zelden bij naam wordt genoemd. Zelfs in de hof van Eden lezen we nergens over hem. We lezen over een slang, maar we ontdekken pas dat de slang satan was wanneer we bij het boek Openbaring komen. Je komt satan dus als

het ware in de eerste hoofdstukken van de Bijbel tegen, maar je krijgt vanuit de Schrift geen bevestiging dat hij satan is. Hij wordt alleen beschreven als een slang, een van de schepselen die God had gemaakt. Toch lezen we in Openbaring 12:9:

En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen.

OPENBARING 12:9

Enzovoort. We komen satan wel tegen in de eerste hoofdstukken van Genesis, maar daar ontdekken we niet dat hij satan is.

Het woord satan betekent in het Hebreeuws eenvoudigweg tegenstander. Het is het gewone Hebreeuwse woord voor een tegenstander. Het wordt vaak gebruikt voor tegenstanders van een andere soort, zoals in een oorlog. Een koning die tegen een andere koning optrekt, is zijn tegenstander. Dat is het gewone woord: satan. Veel vertalers geven er eigenlijk de voorkeur aan om het Hebreeuws hier te vertalen als 'de satan', 'de tegenstander'. Er valt voor te pleiten dat satan in het Oude Testament nooit als een eigennaam voor de duivel werd gezien. Hier wordt de duivel bedoeld, maar hij is eenvoudigweg de tegenstander, de satan in het Hebreeuws.

Waarom noemen we hem dan satan, alsof het een eigennaam is? De reden is dat de naam satan, die Hebreeuws is, onvertaald in het Nieuwe Testament wordt overgenomen. Het Nieuwe Testament is in het Grieks geschreven, maar telkens wanneer het satan noemt, vertaalt het satan niet naar het Grieks. Het gebruikt niet het Griekse woord voor tegenstander. Het neemt gewoon de Hebreeuwse naam satan over. Het Oude Testament openbaart dus niet eens zoveel over satan dat het zegt dat dit zijn eigennaam is. Zelfs Jezus noemt hem in het Nieuwe Testament satan. Hij gebruikt het Hebreeuwse woord, hoewel de rest van Jezus' uitspraken in het Grieks staat. De naam wordt onvertaald overgenomen in het Griekse Nieuwe Testament, en daarom vatten we die op als een eigennaam.

5

Satan klaagt Job aan en verzoekt David

Maar in het Oude Testament wordt hij maar heel weinig bij naam genoemd. Als ik zeg heel weinig: de vroegste vermelding van hem staat in het boek Job. Daar lezen we waarschijnlijk meer over hem dan waar ook in de hele Bijbel. Dat komt doordat hij optreedt in een drama waarin hij en God een gesprek voeren, en satan meer dan één keer aan het woord komt.

In het eerste hoofdstuk van Job komt satan voor God en beschuldigt hij Job. Hij zegt:

Toen antwoordde de satan de HEERE en zei: Is het zonder reden dat Job God vreest? Hebt Ú niet voor hem en voor zijn huis en alles wat hij heeft, een beschutting gemaakt? Het werk van zijn handen hebt U gezegend en zijn vee breidt zich steeds verder uit in het land. Maar steek toch Uw hand uit en tref alles wat hij heeft. Voorwaar, hij zal U in Uw aangezicht vaarwel zeggen.

JOB 1:9-11

Je ziet dus dat satan Gods dienaar Job beschuldigt, en dat doet hij opnieuw in Job hoofdstuk 2. Buiten Job horen we in het Oude Testament nergens meer over satan, behalve hier en in 1 Kronieken. Aan het einde van 1 Kronieken wordt ons verteld dat satan David verzocht, of nauwkeuriger gezegd, dat satan David ertoe aanzette het volk te tellen. Dat levert enigszins een probleem op, want de overeenkomstige uitspraak in 2 Samuel zegt dat God David ertoe aanzette het volk te tellen. Dit is een berucht verschil tussen Samuel en de overeenkomstige passage in 1 Kronieken. Samuel zegt namelijk dat het God was en Kronieken zegt dat het satan was die David ertoe aanzette.

6

Gods toestemming voor de beproeving van Job

In plaats van dit als een tegenstrijdigheid te zien, heb ik zelf altijd gedacht dat beide uitspraken waar zijn. Ik ben geneigd te geloven dat alle uitspraken in de Bijbel waar zijn. Als het ene Bijbelvers zegt dat God het deed en een ander vers zegt dat satan het deed, moet ik ervan uitgaan dat ze er allebei de hand in hadden. We weten tenslotte dat satan en God allebei de hand hadden in wat Job overkwam. Satan kwam namelijk bij God en zei:

Haal die haag weg die U nu om Job heen hebt staan en die hem tegen mij beschermt, en laat me bij hem komen, dan zult U iets zien wat U nog niet van die man hebt gezien. U zult een andere kant van die man zien.

Dus God zei: ‘Goed, ga je gang.’

God haalt de omheining weg en satan gaat achter Job aan. Wanneer Job alles verliest, wat zegt Job dan? Zegt hij: ‘De Heere heeft gegeven en satan heeft weggenomen’? Nee, hij zegt:

En hij zei: Naakt ben ik uit de buik van mijn moeder gekomen en naakt zal ik daarheen terugkeren. De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen; de Naam van de HEERE zij geloofd!

JOB 1:21

We zouden kunnen zeggen: ‘Nou, dat komt alleen doordat Job het niet wist. Het was eigenlijk niet de Heere; het was eigenlijk satan.’ Nee, het was satan en het was de Heere. Dit deden ze samen.

Dit is heel merkwaardig. Nadat Job zegt: ‘De Heere heeft gegeven en de Heere neemt het weer weg’, volgt deze uitspraak:

In dit alles zondigde Job niet en schreef hij God niets ongerijmds toe.

JOB 1:22

Bij dit alles sprak hij geen kwaad van God. Later, in Job 42:7, staat dat Jobs vrienden niet juist over God hadden gesproken, zoals Job dat wel had gedaan.

Het boek Job vertelt ons dus dat Job geen fout maakte toen hij zei dat de Heere wegneemt. Het was inderdaad de Heere Die het wegnam, door tussenkomst van satan. Satan wilde het doen. Hij kon het niet doen zonder Gods toestemming. God gaf toestemming en satan deed het. In zekere zin zaten satan en God dus onder één hoedje. Ze deden het samen.

Dit had nooit kunnen gebeuren als God niet had gewild dat het gebeurde. God had namelijk al een omheining rond Job staan die de duivel ervan weerhield bij hem te komen. God had die omheining gewoon kunnen laten staan als Hij dat wilde. Toen de duivel zei: ‘Laat me deze dingen van hem afnemen’, had God kunnen zeggen: ‘Geen denken aan. Ga jij maar iets anders doen, want Ik laat je niet bij Job komen.’ Daarmee zou het verhaal van Job afgelopen zijn. We zouden nooit meer iets over hem hebben gehoord.

Maar God zei: ‘Goed, dit klinkt als iets wat de moeite waard is. Ik denk dat deze man op de proef gesteld kan worden, want Ik denk dat hij deze proef zal doorstaan. Denk jij van niet? Ik wed dat hij zal slagen. Jij wedt van niet. Laten we kijken wie er gelijk heeft.’ En dus stelden God en satan Job in onderling overleg op de proef.

Hetzelfde geldt volgens mij voor David. De ene passage zegt dat God David ertoe aanzette. De andere zegt dat satan David ertoe aanzette. Ik denk niet dat dit een ander soort situatie is dan die we bij Job zien. Ik denk dat satan David wilde aanpakken. Over het algemeen stond God zulke dingen niet toe, behalve onder bijzondere omstandigheden, en dit was er één van. God stond toe dat David op de proef werd gesteld, en satan is degene die hem op de proef stelde. Ze zijn er allebei bij betrokken.

7

Satan staat onder God en klaagt mensen aan

Dit is moeilijk voor ons, omdat we vaak ten onrechte geneigd zijn te denken dat God en satan op een bepaalde manier tegenover elkaar staan. Een beetje zoals twee gelijkwaardige heersers van vijandige koninkrijken tegenover elkaar staan. Dat is niet wat de Bijbel leert. Satan is niet de absolute tegenpool van God. Er is geen absolute tegenpool van God. Alles is de absolute tegenpool van God, want Hij is de Schepper. Al het andere is een schepsel, en dat zijn absolute tegenpolen.

Satan is zelf niet zoiets als een gelijkwaardige tegenstander van God. Hij is onze tegenstander, en dat komt doordat God het toestaat. Satan is immers een schepsel van God, net als al het andere. Net als ieder ander schepsel staat satan oneindig ver beneden God. Geen enkel schepsel komt ook maar in de buurt van iets wat met God te vergelijken is.

Wanneer satan bij God komt over Job, komt satan niet zeggen: 'Luister, als U me niet bij Job laat komen, zal ik U pijn doen.' Nee, hij zegt: 'Luister, ik kan Job niets aandoen, omdat U het me niet toestaat.' Hij moest op de een of andere manier met argumenten komen om God ervan te overtuigen mee te gaan in wat satan wilde doen. In dit geval paste het in Gods plannen, en dus liet Hij hem Job verzoeken.

Zo ook bij David, en blijkbaar ook hier. Dit is waarschijnlijk geen gebeurtenis die werkelijk plaatsvindt, want het is een visioen, maar we zien satan in dezelfde soort rol. Hij klaagt de hogepriester aan. Dit is ongetwijfeld de reden waarom we in Openbaring hoofdstuk 12 en vers 10 lezen:

En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van Zijn Christus, want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is neergeworpen.

OPENBARING 12:10

Dat is de enige keer in de Bijbel dat satan zo wordt genoemd, hoewel we die titel voor hem waarschijnlijk heel goed kennen:

de aanklager van de broeders.

Die uitdrukking komt maar één keer in de Schrift voor, in Openbaring 12:10.

Maar hij wordt de aanklager van de broeders genoemd omdat dat in de tijd van het Oude Testament precies was wat hij deed, tenminste, iedere keer dat hij in beeld komt. Hij komt alleen in beeld in het boek Job, op deze plaats in Zacharia en op de plaats waar hij David ertoe aanzette het volk te tellen, in 1 Kronieken 29, geloof ik. Satan blijft in het Oude Testament dus echt op de achtergrond. Telkens wanneer hij in beeld komt, klaagt hij Gods volk aan of stelt hij hen op de een of andere manier op de proef.

8

Israëls schuld en de aanklachten na terugkeer

Dat is wat hij hier doet, bij een van die uiterst zeldzame verschijningen van satan in de Bijbel. Hij is er waarschijnlijk niet eens echt, want dit is een visioen. Hij is er waarschijnlijk net zomin echt als Jozua er echt is. Dit is een uitbeelding van een waarheid, in symbolische vorm, in het bewustzijn van de profeet. Wat het betekent, is natuurlijk dat satan kennelijk een terechte aanklacht tegen Jozua of Israël kan inbrengen, aangezien Jozua Israël vertegenwoordigt. Waarom? Omdat Israël bedekt is met ongerechtigheid, net zoals de hogepriester bedekt is met een vuil gewaad. Daarom gingen ze in ballingschap. Dit is geschreven na de ballingschap, toen de Joden waren teruggekeerd. Maar ze gingen zeventig jaar in ballingschap vanwege hun ongerechtigheden. Ze waren verslaafd aan afgoderij en aan zonde, en daarom moesten ze die tuchting van de Babylonische ballingschap ondergaan.

Nu was het overblijfsel teruggekeerd, maar ongetwijfeld drukte het besef van hun tekortkomingen nog steeds op hun geweten. Hun tekortkomingen door de geschiedenis heen hadden geleid tot de beproevingen die ze kort daarvoor in Babylon hadden doorgemaakt. Nu zijn ze terug, en weet je wat er gebeurt? Ze worden nog

steeds beschuldigd. De Samaritanen die in het land waren toen de Joden terugkeerden, zagen hen daar niet graag. Ze beschuldigden hen ervan onruststokers te zijn. Ze schreven brieven aan de koningen van Perzië en zeiden:

Laat het de koning bekend zijn dat de Joden die van u zijn weggetrokken, bij ons in Jeruzalem zijn gekomen en die opstandige en slechte stad weer aan het opbouwen zijn. Zij voltooiën de muren en herstellen de fundamenten. Laat het de koning nu bekend zijn dat, wanneer deze stad herbouwd is en zijn muren voltooid zijn, men geen belasting, heffingen of tol meer zal opbrengen, en dit zal zeker nadelig zijn voor de inkomsten van de koningen. Welnu, omdat het zout van het paleis ons zout is, en het ons niet past om lijdelijk toe te zien bij de schande van de koning, daarom hebben wij dit bericht gezonden, om het de koning te laten weten, zodat men het kan opzoeken in het boek met de kronieken van uw vaderen. Dan zult u het vinden in het boek met de kronieken en te weten komen dat deze stad een opstandige stad is, die nadelig geweest is voor koningen en gewesten, en dat er van oudsher oproer in ontketend werd. Daarom is deze stad verwoest.

EZRA 4:12-15

Met andere woorden, ze kregen nog steeds met beschuldigingen te maken. En waarschijnlijk lieten ze hun hoofd hangen, omdat ze wisten dat dit helaas waar was. De beschuldigingen zijn waar. Satan hoeft geen dingen te verzinnen om mensen iets te kunnen verwijten, want mensen zijn zondaars, en satan maakt daar gebruik van. Hij beschuldigde hen voor God en probeerde hen bij God in een kwaad daglicht te stellen. Ongetwijfeld voelden de Joden dat in die tijd maar al te goed. Ze kwamen niet terug vol eigendunk, fel en brutaal. Ze waren een getuchtigd volk dat terugkeerde, een klein stroompje mensen uit Babylon, met schamele middelen, een geringe bevolking en een

grote taak te volbrengen te midden van zeer vijandige buren. Waarschijnlijk waren ze helemaal niet vol eigendunk. Waarschijnlijk waren ze enigszins ontmoedigd en voelden ze zich enigszins schuldig.

Wanneer je geweten niet zuiver is, is het moeilijk om ergens vertrouwen in te hebben. In Spreuken staat:

Goddelozen vluchten terwijl er geen vervolger is, maar een rechtvaardige is moedig als een jonge leeuw.

SPREUKEN 28:1

Dat komt doordat je geweten niet zuiver kan zijn als je goddeloos bent. Wanneer je geweten niet zuiver is, ben je altijd achterdochtig. Je rent weg terwijl niemand je ook maar achternazit.

In 1 Johannes hoofdstuk 3 staat:

Broeders, als ons hart ons niet veroordeelt, hebben we vertrouwen tegenover God. En wat we ook vragen, ontvangen we van Hem, omdat we Zijn geboden bewaren en doen wat Hem behaagt.

1 JOHANNES 3:21-22

Als ons hart ons niet veroordeelt, hebben we vertrouwen. Maar wanneer je hart je veroordeelt, heb je geen vertrouwen.

Hier zijn deze mensen omringd door vijandige buren. Ze hebben een taak gekregen waarvoor ze nauwelijks de middelen hebben. Hun geweten kwelt hen nog steeds met het besef dat ze een zondig volk zijn dat vanwege zijn zonden nog maar net een pijnlijke tuchtiging achter de rug heeft. En ze worden nog steeds beschuldigd door degenen die hen niet mogen. God beeldt dit symbolisch uit als de hogepriester die bedekt is met vuil: ongerechtigheid die het volk Israël bedekt. Daar staat de tegenstander, satan, en hij spreekt tegen hen.

9

God vergeeft en bestraft de aanklager

Let erop dat dit begint met God Die satan bestraft:

Daarna liet Hij mij de hogepriester Jozua zien, die voor het aangezicht van de Engel van de HEERE stond, terwijl de satan aan zijn rechterhand stond om hem aan te klagen. De HEERE zei echter tegen de satan: De HEERE zal u bestraffen, satan! De HEERE, Die Jeruzalem verkiest, zal u bestraffen. Is deze Jozua niet een stuk brandhout dat aan het vuur ontruikt is? Nu was Jozua in vuile kleren gekleed, terwijl hij voor het aangezicht van de Engel stond. Toen nam Hij het woord en zei tegen hen die voor Zijn aangezicht stonden: Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei Hij tegen hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken. Vervolgens zei Ik: Laat hen een reine tulband op zijn hoofd zetten. Daarop zetten zij de reine tulband op zijn hoofd en trokken hem feestkleren aan, terwijl de Engel van de HEERE erbij stond.

ZACHARIA 3:1-5

In wezen zeg je, wanneer je iemand bestraft: 'Je hebt ongelijk.' Dat is wat bestraffen betekent. Bestrafen betekent zeggen: 'Je hebt ongelijk.' In werkelijkheid had satan waarschijnlijk geen ongelijk. Jozua's kleren waren echt vuil. Er was werkelijk ongerechtigheid. Ze konden werkelijk terecht beschuldigd worden. Maar God nam de vuile kleren weg, trok hem schone kleren aan, en nu was er niets meer waar de duivel over kon praten. Verder lezen we niets meer over de duivel. Hij werd verbannen, want hoewel Israël verkeerd had gehandeld, had God eenvoudig besloten: 'Ik denk daar niet meer aan. Ik ga je vuile kleren vervangen door schone, zodat je rein bent wanneer Ik naar je kijk.'

10

Christus werpt de aanklager buiten

Dit heeft duidelijk een zekere parallel in Openbaring, waar satan de aanklager van de broeders wordt genoemd. Het zou heel goed kunnen dat Openbaring 12 zelfs op dit visioen teruggrijpt, al zou ik dat niet met stelligheid willen beweren. Maar nogmaals, wanneer de Schrift hem de aanklager van de broeders noemt, staat er in Openbaring 12:10:

En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van Zijn Christus, want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is neergeworpen.

OPENBARING 12:10

Verleden tijd.

Hij is de rechtszaal uitgezet. Waarom zou hij de rechtszaal uitgezet worden? We weten dat het komt door wat er in de voorgaande verzen gebeurde: de oorlog in de hemel, die erop uitliep dat satan werd uitgeworpen. Ik geloof dat dit overeenkomt met de overwinning die Christus aan het kruis behaalde. Waarom zou ik zoiets denken? Er staat dat de draak werd uitgeworpen. En is dat niet wat Jezus zei in Johannes 12, geschreven door dezelfde auteur? In Johannes 12:31 zei Jezus:

Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal de vorst van deze wereld buitengeworpen worden.

JOHANNES 12:31

Waar slaat het woord 'nu' in die zin op? Nu Jezus naar het kruis gaat, nu zal de heerser van de wereld, satan, buitengeworpen worden. Jezus verbond het buitenwerpen van satan dus met het kruis, en terecht.

Ook hier wordt de draak in een symbolische voorstelling uit de hemel geworpen. Er wordt van hem gezegd dat hij de aanklager van de broeders was. Dat betekent dat hij als de openbare aanklager in een rechtszaal was, en hij is eruit gezet. Zijn zaak zal niet langer worden aangehoord. Hij is uit de rechtszaal verwijderd. De aanklager is weg. Maar hij is niet dood. Hij wordt uit de hemel geworpen, wat betekent dat God niet meer naar hem zal luisteren. Maar hij wordt neergeworpen op de aarde, waar hij nog steeds beschuldigingen uit. Hij is nog steeds de aanklager van de broeders. Alleen kan hij het niet voor God doen, omdat God er sinds Jezus gestorven is geen belangstelling meer voor heeft om het aan te horen.

Denk aan wat er in Romeinen 8 staat. We hebben dat in Romeinen nog niet bestudeerd, maar je hebt het eerder gelezen. Er staat:

Wie kan Gods uitverkorenen ergens van beschuldigen? God is het Die rechtvaardigt. Wie veroordeelt? Wie kan aanklagen?

ROMEINEN 8:33-34

Als God zegt dat het goed zit met je, wie heeft er dan een zaak tegen je? De duivel of wie dan ook zeker niet. Zijn zaak wordt door de rechtbank afgewezen. Dat wordt dramatisch uitgebeeld doordat satan uit de hemel wordt geworpen.

11

Het bloed van Jezus ontkracht beschuldigingen

Hij is er nog steeds, hij klaagt nog steeds aan, en hij valt ons nog steeds op aards niveau aan en beschuldigt ons nog steeds. Maar in vers 11 staat:

En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot in de dood.

OPENBARING 12:11

Als ik onderwijs zou geven over geestelijke strijd, zou ik dat hele vers bespreken. Maar ik wil het over het eerste gedeelte hebben, omdat het verband houdt met wat we in Zacharia bekijken. Ze overwinnen de beschuldigingen van satan, want dat is wat hij in deze passage is: een aanklager, een openbare aanklager. Ze overwinnen hem. Ze verslaan hem. Ze winnen de rechtszaak. Zijn beschuldigingen worden ontkracht. Waardoor? Door het bloed van het Lam.

Wanneer je in een rechtszaal terechtstaat, word je ergens van beschuldigd en zegt de rechter: 'Wat verklaar je?' Er zijn twee verklaringen die hij kan verwachten. Verklaar je dat je schuldig bent of dat je onschuldig bent? Heb je het misdrijf gepleegd of heb je het misdrijf niet gepleegd? Dat vertel je me aan het begin. Als je vervolgens zegt dat je onschuldig bent, zullen we dat met getuigen en dergelijke onderzoeken. Als je zegt dat je schuldig bent, slaan we dat allemaal over. Maar verklaar je dat je schuldig bent of dat je onschuldig bent?

Wat verklaart een christen tegenover God? Ik kan niet verklaren dat ik onschuldig ben, want eerlijk gezegd heb ik het in sommige gevallen, afhankelijk van wat de daad is, inderdaad gedaan. Ik kan niet zeggen dat ik het niet gedaan heb. Maar ik kan niet verklaren dat ik schuldig ben als God mij vergeven heeft, want dan geloof ik niet dat Hij werkelijk gezegd heeft: 'Je bent niet meer schuldig. Je bent vrijgesproken.' Waar kun je je dan op beroepen? Je beroept je op het bloed van Jezus.

Je op het bloed beroepen moet je niet opvatten in de klassieke betekenis uit de pinksterbeweging, waarbij je je op het bloed beroept als een magische bedekking over je financiën en over je huis en over je auto. Het is een magische bescherming tegen alles, en de demonen kunnen er niet doorheen dringen. Ik weet dat, omdat ik mijn hele volwassen leven onder pinkstergelovigen heb verkeerdt en de boeken hierover heb gelezen. Je op het bloed beroepen wordt soms beschouwd als bijna een soort magisch konijnenpootje dat tegen elke aanval van de vijand beschermt. En ze halen het hier vandaan:

Ze hebben satan overwonnen door het bloed van het Lam.

Het punt is dat satan hier niet hun financiën of hun gezondheid aanvalt. Hij valt hun geweten aan. Hij is de aanklager, en zij overwinnen zijn beschuldigingen door zich op het bloed van het Lam te beroepen. En dat is een goed pleidooi. 'Zoals ik ben, zonder

één pleitgrond, behalve dat Uw bloed voor mij vergoten is.' Daarmee beroep ik me op het bloed als mijn rechtvaardiging. Zo versla ik een beschuldiging van de duivel. Het is het bloed van Jezus. Het gaat er niet zozeer om of ik goed ben of niet goed ben. Het gaat erom hoe God over mij denkt.

Israël had in de dagen van Zacharia inderdaad slechte dingen gedaan. Maar God zei:

Toen nam Hij het woord en zei tegen hen die voor Zijn aangezicht stonden: Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei Hij tegen hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken.

ZACHARIA 3:4

Dit is natuurlijk een zinnebeeld van de reiniging en de vrijwaring van beschuldigingen van de duivel. Dat wordt later in Christus duidelijker en werkelijker en blijvender, enzovoort. Daarom komt de profetie die vervolgens naar aanleiding van dit visioen wordt uitgesproken uiteindelijk over Christus te spreken, zoals we zullen zien.

12

Jozua en de priesters als teken

De engel sprak in vers 6 en zei:

Toen verzekerde de Engel van de HEERE Jozua: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Als u in Mijn wegen gaat en als u uw taak ten behoeve van Mij vervult, dan zult ú ook Mijn huis besturen, en ook Mijn voorhoven bewaken, en zal Ik u omgang geven met hen die hier staan. Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten — zij zijn immers een wonderteken — want zie, Ik ga Mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen. Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn graving in aanbrengen, spreekt de HEERE van de legermachten. Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen. Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom.

ZACHARIA 3:6-10

Hij spreekt tegen Jozua, maar richt Zich eigenlijk tot Israël in de persoon van de hogepriester, die het vertegenwoordigt.

Het besturen van Gods huis zou natuurlijk een taak van de priesters zijn. De spreker licht hier het Engelse woord voor ‘rechtspreken’ toe: het betekent in deze passage de tempel besturen, zoals het Nederlandse citaat al weergeeft. Met Jozua’s vrienden worden waarschijnlijk de andere priesters bedoeld.

Dat iemand een teken is, betekent niet dat er ook maar iets wonderbaarlijks aan die persoon is. Wij denken bij tekenen en wonderen aan wonderen, en zulke tekenen en wonderen zijn er ook, en het zijn wonderen. Maar het woord ‘teken’ verwijst niet

altijd naar iets bovennatuurlijks of wonderbaarlijks. Een teken is gewoon iets dat informatie overbrengt. Op een bord staat informatie die je kunt lezen en waaruit je iets te weten kunt komen. De priesters hier en wat er tegen hen wordt gezegd, worden een teken dat God je iets wil laten weten. En Hij gaat zeggen wat Hij je wil laten weten. Deze priesters staan voor het volk als een teken van een belofte die God gaat doen, een wonderbaarlijke belofte. Hij zegt:

Kijk, Ik laat Mijn Dienaar komen, de Spruit.

13

De Messias als Spruit en steen met zeven ogen

De Spruit is volgens mij een verwijzing naar Jezus Christus. Het is een messiaanse titel. Die wordt later zelfs opnieuw gebruikt, in hoofdstuk 6, vers 12. In beide gevallen zijn dit profetieën over Christus. Als hogepriester vertegenwoordigt Jozua niet alleen het volk. Hij is ook een type van Christus, de Hogepriester. In die rol geeft hij aanleiding tot deze profetie over de Hogepriester Die Jozua niet is, hoewel Hij trouwens dezelfde naam heeft. Jozua is de naam van Jezus in het Hebreeuws, maar dat is min of meer toeval, denk ik. Aan dat feit wordt hier niet noodzakelijk een bijzondere betekenis toegekend, al is het misschien meer dan toeval.

Maar Hij zegt:

Toen verzekerde de Engel van de HEERE Jozua: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Als u in Mijn wegen gaat en als u uw taak ten behoeve van Mij vervult, dan zult ú ook Mijn huis besturen, en ook Mijn voorhoven bewaken, en zal Ik u omgang geven met hen die hier staan. Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten — zij zijn immers een wonderteken — want zie, Ik ga Mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen. Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn graving in aanbrengen, spreekt de HEERE van de legermachten. Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen. Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom.

ZACHARIA 3:6-10

We hadden eerder niet gelezen over stenen die in het visioen voor Jozua waren neergelegd. En we krijgen er ook geen uitleg over, behalve dat er een steen met zeven ogen is die nu voor Jozua wordt neergelegd. Wat is deze steen met zeven ogen?

Eén ding weten we: in bepaalde eerdere passages uit de oudtestamentische Schrift wordt de Messias een steen genoemd. In Jesaja 8 een steen des aanstoots, in Psalm 118 een hoeksteen en in Jesaja 28:16 een fundamentsteen. Er wordt een aantal keren over de Messias gesproken met het beeld van een steen. Bovendien wordt van Jezus Zelf in Openbaring 5:6 gezegd dat Hij zeven ogen en zeven horens heeft. Hij wordt daar symbolisch afgebeeld als een lam met zeven horens en zeven ogen. Deze steen heeft dus ook zeven ogen. Is dat toeval? Volgens mij niet.

Ik denk persoonlijk zelfs dat wanneer Openbaring over Christus spreekt als Iemand met zeven ogen, dat een heel bewuste verwijzing naar juist deze passage is. Deze steen heeft zeven ogen, en een steen is in een aantal andere passages een zinnebeeld van de Messias. Daarom ben ik er vrij zeker van dat deze steen met zeven ogen Jezus moet voorstellen. Daarbij zegt Hij tegen de hogepriester Jozua: 'Ik leg deze steen voor je neer.' Daarmee vestigt Hij zijn aandacht op deze andere Hogepriester: Jezus, Die ook Jozua heet. 'Deze steen, Hij is Mijn Knecht, de Spruit.' En Ik ga deze gelegenheid gebruiken om een godsspraak te geven over de Messias, de Spruit, de steen.

14

De schuld van het land in één dag weggenomen

In dit visioen had God de ongerechtigheid van Jozua weggenomen door zijn vuile kleding uit te trekken, maar dat ligt in het verleden. In vers 4 zegt God:

Daarna liet Hij mij de hogepriester Jozua zien, die voor het aangezicht van de Engel van de HEERE stond, terwijl de satan aan zijn rechterhand stond om hem aan te klagen. De HEERE zei echter tegen de satan: De HEERE zal u bestraffen, satan! De HEERE, Die Jeruzalem verkiest, zal u bestraffen. Is deze Jozua niet een stuk brandhout dat aan het vuur ontruikt is? Nu was Jozua in vuile kleren gekleed, terwijl hij voor het aangezicht van de Engel stond. Toen nam Hij het woord en zei tegen hen die voor Zijn aangezicht stonden: Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei Hij tegen hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken. Vervolgens zei Ik: Laat hen een reine tulband op zijn hoofd zetten. Daarop zetten zij de reine tulband op zijn hoofd en trokken hem feestkleren aan, terwijl de Engel van de HEERE erbij stond.

ZACHARIA 3:1-5

Maar nu is er een voorspelling over de toekomst:

Ik zal de schuld van het land in één dag wegnemen.

In het visioen werd de ongerechtigheid van de hogepriester weggenomen, maar dat is al gebeurd. Nu zegt God dat er in de toekomst iets gaat gebeuren:

Ik ga de schuld van het land in één dag wegnemen.

Welke dag zou dat zijn? Zou dat de dag zijn waar Openbaring 12 over sprak, wanneer een stem zegt:

En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van Zijn Christus, want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is neergeworpen.

OPENBARING 12:10

De dag waarop Jezus stierf, toen God verzoening tot stand bracht.

We lezen in dit geval niet dat er voor de Israëlieten in de dagen van Jozua of Zerubbabel of Zacharia een bijzonder offer ter verzoening werd gebracht. Ze hadden net een periode van tuchtiging doorgemaakt, en God was niet langer boos op hen. Maar het wegnemen van de schuld, het kwijtschelden van hun hele verleden, dat werd uitgebeeld door het uittrekken en vervangen van de vuile kleding van de hogepriester. Dat was een type en een schaduw van een tijd waarin God in de toekomst alle

ongerechtigheid van Zijn volk zou wegnemen, alle ongerechtigheid die de Joden hadden begaan. Dat wil zeggen, wanneer zij Zijn volk zijn, het overblijfsel. En Hij zal het op één dag doen.

Toen verzekerde de Engel van de HEERE Jozua: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Als u in Mijn wegen gaat en als u uw taak ten behoeve van Mij vervult, dan zult ú ook Mijn huis besturen, en ook Mijn voorhoven bewaken, en zal Ik u omgang geven met hen die hier staan. Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten — zij zijn immers een wonderteken — want zie, Ik ga Mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen. Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn graving in aanbrengen, spreekt de HEERE van de legermachten. Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen. Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom.

ZACHARIA 3:6-10

15

Vrede onder de wijnstok en de vijgenboom

Wat betekent dat in vredesnaam? Dit is een late profetie. Zacharia leefde natuurlijk na de ballingschap. Een eerdere profeet, een tijdgenoot van Jesaja, die Micha heette, had in een messiaanse profetie in Micha hoofdstuk 4 een bekende voorspelling gedaan over wijnstokken en vijgenbomen, direct na Jona.

In Micha hoofdstuk 4 staat een profetie die heel waarschijnlijk beïnvloed is door Jesaja 2. De eerste paar verzen van Jesaja 2 en de eerste paar verzen van Micha 4 zijn niet woordelijk hetzelfde, maar inhoudelijk kun je er nauwelijks enig verschil tussen

vinden. Het gaat erover hoe de berg Sion verhoogd zal worden en alle volken ernaartoe zullen stromen, en hoe zij de wegen van de Heere zullen leren. Het gaat over de heidenen die tot God komen. Dit is natuurlijk in het huidige tijdperk, in het tijdperk van de gemeente.

In die profetie voegt Micha iets toe wat Jesaja niet heeft gezegd. In vers 4 van Micha 4 staat:

Maar zij zullen zitten, ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, niemand zal ze schrik aanjagen, want de mond van de HEERE van de legermachten heeft het gesproken.

MICHA 4:4

Let erop: dat iedereen onder zijn wijnstok en zijn vijgenboom zit, betekent eigenlijk gewoon dat niemand reden heeft om bang te zijn. Het is een vredig, idyllisch beeld. De gedachte is dat je helemaal geen eigen land hebt gehad. Je bent zeventig jaar in ballingschap geweest. Zelfs toen je daarvoor nog in je land woonde, werd dat land talloze keren binnengevallen door de Babyloniërs en Assyriërs en daarvoor door anderen. Er zal een tijd komen dat je rustig in je eigen tuin kunt zitten, onder je eigen planten, en dat niemand je nog bang zal maken. Het is een beeld van vrede.

Natuurlijk is het een beeld van wat we politieke vrede zouden kunnen noemen, in die zin dat ze niet meer onderdrukt worden, dat hun land niet meer wordt binnengevallen en dat ze niet meer geterroriseerd worden. Maar met deze beelden uit het Oude Testament beeldde God geestelijke waarheden uit. Bedenk dat Jezus zei:

Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede zult hebben. In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen.

JOHANNES 16:33

Je kunt vrede hebben, zelfs in een wereld met verdrukking.

Onder je wijnstok en vijgenboom zitten, in een vredige omgeving zonder angst, zou, als het letterlijk bedoeld was, beslist een periode zonder verdrukking zijn. Maar Jezus zei:

In de wereld zullen jullie het moeilijk krijgen. Ik geef jullie vrede in Mij.

Je leeft hier op twee niveaus. In de wereld is het voor jou allemaal niet zo vredig. Er is verdrukking. Maar in Mij zul je vrede hebben, en die zal voortdurend blijven. Die zal boven alles uitstijgen.

16

Aardse beelden voor geestelijke beloften

Ik geloof dat deze profetieën over het messiaanse tijdperk aardse beelden gebruiken die de Joden op een natuurlijk niveau konden waarderen, omdat ze geen geestelijke mensen waren. Ze hadden de Heilige Geest niet. De Bijbel zegt:

Maar de natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, want ze zijn dwaasheid voor hem. Hij kan ze ook niet leren kennen, omdat ze geestelijk beoordeeld worden.

1 KORINTHE 2:14

In een tijd voordat de Heilige Geest gegeven was, moest God aardse vergelijkingen gebruiken, net zoals Jezus dat deed bij Nicodemus. Hij zei:

Verwonder u niet dat Ik tegen u gezegd heb: U moet opnieuw geboren worden.

JOHANNES 3:7

Hij zei:

De wind waait waarheen hij wil en u hoort zijn geluid, maar u weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat; zo is het met iedereen die uit de Geest geboren is.

JOHANNES 3:8

Nicodemus zei:

Waar hebt U het eigenlijk over?

Jezus zei:

Als Ik aardse dingen tegen u zei en u niet gelooft, hoe zult u geloven als Ik hemelse dingen tegen u zeg?

JOHANNES 3:12

God spreekt eerst tot de Joden op het natuurlijke niveau en daarna op het geestelijke niveau.

Het geestelijke is echter niet eerst, maar het natuurlijke en daarna komt het geestelijke.

1 KORINTHE 15:46

zei Paulus. Deze oudtestamentische profetieën brachten geestelijke waarheden op een natuurlijke manier tot uitdrukking. Helaas gingen de Joden, die niet geestelijk waren, ze alleen op die natuurlijke manier geloven. Ze waren geneigd te denken dat de Messias zou komen en al hun vijanden zou laten verdwijnen, hun politieke vijanden, en hun welvaart zou geven en Israël lichamelijk terug zou brengen naar het land. Dit alles vatten ze volledig op het natuurlijke niveau op.

Maar de schrijvers van het Nieuwe Testament maken het heel duidelijk: we hebben het over geestelijke vijanden. We hebben het over geestelijke vrede. We hebben het over een geestelijke bijeenvergadering. We hebben het over een geestelijk land. Lees het

Nieuwe Testament; zo legden zij deze beloften uit.

Niettemin had Micha in een messiaanse profetie gezegd:

Iedereen zal onder zijn eigen wijnstok en onder zijn eigen vijgenboom zitten.

MICHA 4:4

Niet letterlijk, maar als een beeld van idyllische, ongestoorde vrede en veiligheid. Zo ook in Zacharia: wanneer daar staat dat de Spruit, de Messias, de ongerechtigheid van het volk wegneemt, zal iedereen deze rust hebben, deze vrede, deze veiligheid.

Iedereen zal zijn buurman uitnodigen om bij hem op bezoek te komen en een glas limonade te drinken onder zijn vijgenboom en onder zijn wijnstok. Het is hetzelfde beeld als in Micha 4:4, en het is bedoeld om over hetzelfde onderwerp te gaan.

Zacharia zal Micha beslist hebben gelezen. Zelfs als hij dat niet had gedaan, had de Heilige Geest dat wel, en Hij gaf deze woorden.

Hier in dit hoofdstuk bestaat het teken uit de reiniging van de kleren van de hogepriester. Dat is een zinnebeeld van een toekomstige reiniging van de ongerechtigheid van het hele volk van God door een Dienaar van God Die de Spruit wordt genoemd.

17

Jezus de Nazarener en de beloofde Spruit

Aan het einde van Mattheüs hoofdstuk 2 gaat het erover hoe het gezin van Jezus, toen Hij nog een baby was, uit Egypte terugkwam. Ze gingen niet opnieuw in Bethlehem wonen, waar Hij geboren was, of in de omgeving van Jeruzalem. Ze gingen naar het noorden en vestigden zich in Nazareth. Mattheüs zegt:

En toen hij daar gekomen was, ging hij wonen in een stad die Nazareth heette, opdat vervuld werd wat door de profeten gezegd is: dat Hij Nazarener genoemd zal worden.

MATTHEÛS 2:23

Wat interessant is aan dat citaat, is dat het geen citaat is van iets wat in de Schrift staat. Toen Jezus Zich in Nazareth vestigde en Mattheüs zei dat dit de profetie of de woorden van de profeten vervulde, waren er helemaal geen woorden van de profeten die zeggen dat Hij een Nazarener genoemd zou worden. Dat heeft Bijbelgeleerden voor een raadsel gesteld. Ze zijn op verschillende manieren gaan begrijpen wat Mattheüs voor ogen had. Maar één ding kunnen we zien. Er zijn in Mattheüs hoofdstuk 2 nog vier andere plaatsen, precies vier andere plaatsen in datzelfde hoofdstuk, waar profetieën uit het Oude Testament worden aangehaald. Daar wordt steeds óf de naam van de profeet genoemd, óf er staat gewoon 'de profeet', in het enkelvoud. Maar hier staat er 'de profeten':

Zodat zou uitkomen wat de profeten hadden gezegd.

Niet één bepaalde profeet, maar profeten. Hoeveel profeten hebben gezegd dat Hij een Nazarener genoemd zou worden? Geen van hen heeft het precies in die woorden gezegd. Maar er moet iets zijn geweest wat de profeten, in het meervoud, hebben gezegd, waarvan Mattheüs vond dat het goed kon worden weergegeven als:

En toen hij daar gekomen was, ging hij wonen in een stad die Nazareth heette, opdat vervuld werd wat door de profeten gezegd is: dat Hij Nazarener genoemd zal worden.

MATTHEÛS 2:23

Waar dacht Mattheüs aan? Nazareth betekent in het Hebreeuws ‘de stad van de Tak’. Een Nazarener is iemand uit Nazareth. Een Nazarener is trouwens geen nazireeër. Die vergissing maken mensen soms. Een nazireeër was iemand die een bijzondere gelofte aflegde, beschreven in Numeri hoofdstuk 6. Daarbij knipte hij gedurende een bepaalde tijd zijn haar niet, kwam hij niet in de buurt van een dood lichaam en at hij niets wat van een wijnstok afkomstig was. Dat was een nazireeër. Jezus was niet zo iemand. Hij raakte wel dode lichamen aan en Hij dronk ook wijn, dus Hij was geen nazireeër. Johannes de Doper was dat wel, maar Jezus niet.

Jezus wees op dat verschil. Hij zei:

Want Johannes de Doper is gekomen, hij at geen brood en hij dronk geen wijn, en u zegt: Hij heeft een demon. De Zoon des mensen is gekomen, Die wel at en dronk, en u zegt: Ziedaar, een vraatzuchtig mens en drinker, een vriend van tollenaars en zondaars.

LUKAS 7:33-34

Johannes was dus een nazireeër. Jezus was geen nazireeër, maar Hij was een Nazarener. Dat is eenvoudigweg een aanduiding voor iemand die uit de stad Nazareth komt.

Toen Mattheüs zei dat de profeten hadden gezegd dat Hij een Nazarener zou zijn, hadden zij nooit gezegd:

Hij zal een Nazarener zijn.

Die bewoordingen hebben ze nooit gebruikt. Maar een aantal profeten noemde Hem wel de Tak. Als een Nazarener iemand uit de stad van de Tak is, is de stad van de Tak dan niet de plaats waar je zou verwachten dat de Tak vandaan komt? Mattheüs gaat hier helemaal niet erg letterlijk te werk. Maar volgens mij ziet hij betekenis in het feit dat de profeten de Messias minstens één keer de Tak hebben genoemd, of in elk geval een loot van een plant die uit de grond opkomt. Jeremia deed dat, en Zacharia deed dat, en ik ben er vrij zeker van dat Jesaja dat ook deed. Dit beeld uit de landbouw, waarin Hij Zich vertakt en groeit als een tak.

Hier in Zacharia wordt de Messias twee keer de Tak genoemd. En kijk eens aan, zegt Mattheüs, wat denk je? Jezus groeit op in de stad van de Tak, de stad van de Tak. Houdt dat geen verband met het feit dat de profeten Hem de Tak noemen? Ik denk dat Mattheüs dat voor ogen heeft, al zegt hij het op een heel indirecte manier.

18

De kandelaar met voortdurende olietoevoer

Nu komen we bij hoofdstuk 4. Dit is een heel bekend hoofdstuk, waarschijnlijk bekender dan de meeste hoofdstukken in Zacharia, omdat er een bekende uitspraak in staat die christenen vaak aanhalen. Maar laten we er eens naar kijken.

De Engel Die met mij sprak, kwam terug en wekte mij, zoals iemand die uit zijn slaap gewekt wordt. Hij zei tegen mij: Wat ziet u? Daarop zei ik: Ik zie, en zie, een kandelaar, geheel van goud, met een olievaatje aan de bovenkant ervan en daarbovenop zeven bijbehorende lampen met telkens zeven toevoerbuissjes aan de lampen, die daarboven zitten, met twee olijfbomen ernaast, een aan de rechterkant van het olievaatje en een aan de linkerkant ervan. Ik antwoordde en zei tegen de Engel Die met mij sprak: Mijn Heere, wat betekenen deze dingen? Toen antwoordde de Engel Die met mij sprak, en zei tegen mij: Weet u niet wat deze dingen betekenen? Ik zei: Nee, mijn Heere.

ZACHARIA 4:1-5

Ik zou het niet gevraagd hebben als ik het wist.

Daarop antwoordde Hij en zei tegen mij: Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten.

ZACHARIA 4:6

Interessant, hij zag geen woord; hij zag een beeld. Maar dit was een woord. Dit was een profetie. Wat zag hij? Hij zag twee olijfbomen, de bron van olijfolie natuurlijk. Olijfolie werd voor allerlei dingen gebruikt, onder andere om de kamer te verlichten

als je een lamp had. Olielampen waren een belangrijk middel om licht in huis te houden zodra de zon was ondergegaan. Olijfolie werd dus gebruikt om lampen te laten branden.

Hij zag een lamp, eigenlijk een menorah, zoals je die zou kunnen zien als je het heilige in de tempel binnenging. Die brandde, en aan weerszijden stonden twee olijfbomen, bronnen van olijfolie. Hoewel het hier niet goed wordt uitgelegd, zullen we iets verderop zien, vooral in vers 12, dat hij ook gouden buizen zag. Die liepen rechtstreeks van de olijfbomen naar een reservoir dat de gouden lampen van olie voorzag. Met andere woorden, het beeld is dat er een voortdurende toevoer van olie uit deze olijfbomen is. Die stroomt door deze buizen naar een reservoir dat de lampen brandend houdt.

Natuurlijk krijg je olijfolie in werkelijkheid niet op die manier. Het is geen ahornsiroop. Je tapt niet de schors van een olijfboom aan om er olijfolie uit te laten stromen. Je krijgt olijfolie door olijven te persen en dat soort dingen. Maar dit is symbolisch. Een olijfboom is duidelijk de bron van olijfolie, en die heb je nodig om de lamp te laten branden. Er lopen buizen van de bomen rechtstreeks naar het reservoir met de brandstof voor de lamp. We zien dus een onophoudelijke toevoer van olijfolie naar de lamp, waardoor die blijft branden. Nu is het heel waarschijnlijk dat de lamp, die vermoedelijk een afbeelding van de menorah is, het bestaan zelf van Israël als licht voor de wereld voorstelt, het voortbestaan van Israël. Je vindt in het Oude Testament soms een uitdrukking die wordt gebruikt wanneer iemand bijna stierf, maar toch niet stierf. Zo staat er in Samuel een aantal keren dat God David niet liet omkomen toen hij bijna werd gedood, omdat Hij niet wilde dat de lamp van Israël uitging. David was de lamp van Israël. En in het boek Spreuken wordt er soms over gesproken dat de lamp van de goddelozen zal worden uitgedoofd.

Wat is een lamp? De levensvonk misschien. Misschien meer dan dat. Dat is moeilijk te zeggen. Maar voor zover de lamp Israël voorstelt, gaat het waarschijnlijk over Israëls voortbestaan. Dat het blijft voortleven, ongeacht de tegenstand waarmee het te maken krijgt, en licht blijft verspreiden voor God. Alleen al het bestaan van Israël verspreidde licht voor God, ook al waren ze niet erg goed in het evangeliseren onder andere mensen die geen Joden waren. Toch was Gods getuigenis zichtbaar. En de volken

kregen inzicht en werden verlicht doordat God Israël had hersteld, als vervulling van beloften die Hij had gedaan. En dat had Hij niet voor Ezechiël gedaan. Dat had Hij niet voor Edom gedaan, of voor allerlei anderen.

Dus de lamp brandt, en hij zal voortdurend blijven branden omdat er vanuit deze twee bomen een onbeperkte hoeveelheid olie naartoe stroomt. Dat is wat hij zag. En dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel.

19

Zerubbabel zal de tempel voltooien

Het is interessant dat het vorige visioen betrekking had op Jozua, de hogepriester. Dit visioen is in wezen gericht tot de landvoogd die het volk leidde, Zerubbabel. Hij had niet alleen de leiding over de gemeenschap, maar ook over het project om de tempel te herbouwen. Met het budget en de mankracht waarover ze beschikten, en de tegenstand waarmee ze te maken kregen, was dat geen gemakkelijk project. Zerubbabel stond voor een zeker obstakel, groot genoeg om er moedeloos van te worden. Hij zou zelfs kunnen denken dat het hem niet zou lukken. Hij zou zelfs kunnen denken dat dit hele project op niets zou uitlopen. De lamp van Israël zou

uitgaan. Maar als dit visioen iets betekent, dan betekent het dat de lamp niet zal uitgaan. Er is een voortdurende toevoer van olie, en we zullen zo ontdekken wat die olie is.

Wie bent u, grote berg? Voor de ogen van Zerubbabel zult u een vlakte worden. Hij zal de sluitsteen aandragen onder luid geroep: Genade, genade zij hem! Het woord van de HEERE kwam tot mij: De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, zijn handen zullen het ook voltooien. Dan zult u weten dat de HEERE van de legermachten Mij tot u gezonden heeft. Want wie veracht de dag van de kleine dingen, terwijl die zeven blij zijn als zij het tinnen gewicht zien in de hand van Zerubbabel? Die zeven zijn de ogen van de HEERE, die over heel de aarde trekken.

ZACHARIA 4:7-10

Dat zijn die zeven ogen op de steen in het vorige hoofdstuk. Die zeven ogen zijn de ogen van de HEERE, Dus God houdt alles in het oog. De ogen van de HEERE doorzoeken de aarde. Natuurlijk waren er in het eerste visioen daadwerkelijk ruiters die over de aarde patrouilleerden en informatie terugbrachten, maar dat is symbolisch. God geeft ons in werkelijkheid niet op die manier informatie. Hier verandert de beeldspraak om hetzelfde idee over te brengen. God houdt alles in het oog. God houdt alles bij. En Hij is echt blij om dit te zien. Deze zeven zullen zich verheugen wanneer ze zien dat Zerubbabel het project voltooit.

Hij had het fundament eigenlijk al jaren eerder gelegd, en het werk was onderbroken. Maar nu waren ze weer aan het werk. God zegt:

Je gaat het afmaken. Deze berg, wie ben jij, berg? Voor Zerubbabel zul je een vlakte worden.

20

De berg als beeld van hindernissen

De voorganger bij wie ik studeerde toen ik jonger was, meende dat deze berg verwees naar een letterlijke berg puin. Omdat de Babyloniërs de stad hadden verwoest, de muren hadden afgebroken en dingen hadden verbrand, lag daar al dat puin van de vroegere stad. Dat lag daar al zeventig jaar. En nu moet het worden opgeruimd. Ze moeten het uit de weg ruimen.

Aan de andere kant weet ik niet of het de bedoeling is dat we dit opvatten als een letterlijke berg puin die zal worden verwijderd en een vlakte zal worden. Met andere woorden, dat dit obstakel, deze fysieke versperring, zou worden verwijderd. Om de eenvoudige reden dat het fundament al gelegd was. Het is niet zo dat ze het bouwterrein opnieuw moesten klaarmaken. Als er puin lag, was dat al weggehaald op de plek waar de tempel gebouwd zou worden, want dat fundament lag er al, helemaal klaar.

Dus ik denk niet dat dit gaat over het verwijderen van een echte hoop afval en puin die opgeruimd moest worden en waar Zerubbabel tegen opzag. Als je vijftigduizend arbeiders hebt, kun je de meeste puinhopen zonder al te veel moeite opruimen. Het kan veel werk zijn, maar ze hadden in elk geval genoeg handen om dat te doen zonder dat dit hun grootste probleem was.

Maar ik denk dat een berg gewoon staat voor hindernissen, hindernissen voor de voortgang. Reizen over bergen was moeilijk. En we zullen zien dat er later, in hoofdstuk 14, nog een verwijzing naar een berg staat die volgens mij symbolisch is. Daar splitst een berg in tweeën en ontstaat er een dal, waardoor de hindernis om te vluchten wordt weggenomen. Een berg is in de Bijbel niet altijd iets letterlijks, vooral niet bij de profeten. En in een geval als dit verwijst hij meestal naar iets wat het reizen

belemmert. En als Zerubbabel wordt gezien als iemand die op weg is naar een doel, dan zal God elke hindernis die er is, vlak maken. Hij zal de weg voor hem effenen, net zoals van Johannes de Doper wordt gezegd dat hij in Jesaja hoofdstuk 40 gezegd heeft:

**Elke berg zal worden weggenomen, elk dal zal worden opgevuld.
De weg van de Heere zal worden geëffend.**

JESAJA 40:3-4

Dat zegt die stem die roept in de woestijn.

Johannes de Doper heeft niet echt dalen geëffend. Hij heeft helemaal niets veranderd aan het landschap van Israël. Hij spreekt symbolisch. De Heere komt. We moeten ervoor zorgen dat Hij ongehinderd verwelkomd kan worden. Alles wat in de weg staat, moet worden weggenomen. We moeten een weg voor de Heere gereedmaken. Het verwijderen van bergen betekent dus eenvoudig dat hindernissen worden weggenomen. Dat zijn in de meeste gevallen geen letterlijke bergen, maar welke hindernissen er ook zijn bij het project waar we mee bezig zijn.

Ik denk dat hij zegt dat Zerubbabel ongetwijfeld het gevoel heeft dat dit project hem boven het hoofd groeit. Waarschijnlijk heeft hij het gevoel dat hij voor een enorme berg staat die hij moet overwinnen. Nou, God is ermee bezig. Voor hem zal die berg een vlakte worden. Hij zal worden geëffend, wat eenvoudig betekent dat God op bovennatuurlijke wijze zal helpen door Zijn Geest.

21

De tempelbouw voltooid door Gods Geest

Daarop antwoordde Hij en zei tegen mij: Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten.

ZACHARIA 4:6

God zal Zerubbabel helpen het project af te maken, zodat hij het paslood van bovenaf kan laten bungelen wanneer de laatste steen wordt geplaatst, om te controleren of de muur loodrecht staat. Je gebruikt het paslood pas als de muur al is opgetrokken. De gedachte is dus dat hij het fundament heeft gelegd en dat hij, wanneer alles klaar is, daarboven zal staan om te controleren of de muren recht staan, met een paslood in zijn hand. Hij zal daar de sluitsteen op leggen.

Dit wil eenvoudig zeggen: ‘Zerubbabel, je hebt misschien het gevoel dat je te veel hooi op je vork hebt genomen. Je bent aan een project begonnen dat je boven het hoofd lijkt te groeien. Maak je geen zorgen, je zult het afmaken. En je zult het niet op eigen kracht doen. Je zult het niet doen omdat je een groot leider of een geweldige aannemer bent. Je zult het doen dankzij Mijn Geest. Niet jouw kracht, niet door jouw macht. Mijn Geest is in dit project. Ik sta erachter. Ik voed het, zoals de olie die uit deze bomen stroomt om de lamp brandend te houden. Die olie is als Mijn Geest, die voortdurend naar je toe komt om dit project gaande te houden totdat je het hebt afgemaakt.’ Dat is het woord aan Zerubbabel.

22

De twee olijfbomen en de gezalfden

Vers 11:

Daarna antwoordde ik en zei tegen Hem: Wat betekenen die twee olijfbomen aan de rechterkant van de kandelaar en aan de linkerkant ervan? En voor de tweede keer antwoordde ik en zei tegen Hem: Wat betekenen die twee olijftakken die door twee gouden buisjes gouden olie uit zich weg laten lopen?

ZACHARIA 4:11-12

Daar was ons eerder niets over verteld, maar ze waren er wel, en hij noemt het nu pas. Je hebt hier die olie die uit de olijfbomen in de opvangbakjes druppelt. Die komen uit in de buizen die naar de lamp lopen om die brandend te houden. Wat betekent dat?

Toen sprak Hij tot mij: Weet u niet wat deze dingen betekenen? Ik zei: Nee, mijn Heere. Daarop zei Hij: Dat zijn de twee gezalfden, die bij de Heere van heel de aarde staan.

ZACHARIA 4:13-14

Letterlijk staat er in het Hebreeuws ‘de twee zonen van olie’, maar met die uitdrukking wordt waarschijnlijk ‘gezalfden’ bedoeld.

Het is duidelijk dat de lamp brandend werd gehouden door wat deze bomen aanvoerden. Blijkbaar waren er twee personen die door deze bomen worden voorgesteld. Door hen was de Geest van God werkzaam en voerde Hij aan wat voor het project nodig was, zodat het project zou doorgaan, zoals de lamp zou blijven branden en niet zou uitdoven.

De meeste uitleggers geloven dat de twee zonen van olie verwijzen naar Jozua, de hogepriester, en Zerubbabel, de politieke en de godsdienstige leider van de gemeenschap. We weten dat de hogepriesters met olie werden gezalfd. Dat hoorde bij hun ambtsaanvaarding. We weten niet of Zerubbabel ooit met olie is gezalfd, want hij was eigenlijk geen koning. Hij was alleen een landvoogd uit het koninklijke geslacht. Hij stamde af van het koninklijke geslacht, maar hij was geen koning. Misschien is hij nooit letterlijk gezalfd.

Maar de leiders van Israël, zowel de godsdienstige als de politieke, werden doorgaans met olie gezalfd. Het kan zijn dat Zerubbabel tot de gezalfden wordt gerekend omdat hij als het ware de politieke leider was. God heeft hem gezalfd om de politieke leider te zijn en Jozua om de godsdienstige leider te zijn. Door hun leiderschap zal worden voorzien in alles wat nodig is.

Er is nog een andere manier om ernaar te kijken. Ik heb nog nooit een commentator dat horen zeggen, maar het heeft mij altijd een heel reële mogelijkheid geleken. Namelijk dat de gezalfden Zacharia en Haggai zijn, de profeten. De olie is tenslotte de

Heilige Geest, en het zijn de profeten die door de Geest spreken. Zij zorgen voor de geestelijke impuls, de geestelijke bemoediging, het geestelijke licht en de geestelijke kracht waardoor de gemeenschap op gang kwam en het project met succes afrondde.

Het is onmogelijk om met zekerheid te beargumenteren welke uitleg de juiste is. Is dit een verwijzing naar Jozua en Zerubbabel, de politieke en de godsdienstige leiders? Of is het een verwijzing naar de twee profeten, door wie de Heilige Geest Zelf sprak, zeker als ze ware profeten zijn? Zij waren gezalfden. En niet alleen waren ze zelf gezalfd, maar de Heilige Geest werkte ook door hen heen, zoals door deze buizen, ten dienste van het project. Hij bemoedigde het volk en gaf hun de kracht om door te gaan. Zoals je ziet, vind ik persoonlijk mijn theorie beter. Maar aangezien de meeste commentatoren voor de andere kiezen, zal die ook wel zo slecht niet zijn. Beide theorieën staan dus ter beschikking.

23

De olijfbomen en de twee getuigen

Iets interessants is dat wanneer Openbaring 11 over de twee getuigen spreekt, er staat:

Zij zijn de twee olijfbomen en de twee kandelaars, die voor de God van de aarde staan.

OPENBARING 11:4

Dat is wat er over deze twee wordt gezegd.

Het is heel duidelijk dat Openbaring 11 een of ander verband legt tussen de twee getuigen en de twee olijfbomen in dit visioen.

Het zou ons te ver van onze behandeling van Zacharia afvoeren als ik hier uitgebreid op inging. Maar laat ik alleen dit zeggen. Er is geen commentator die ik ken, en ikzelf zeker ook niet, ik ben geen uitzondering, die zou zeggen dat de twee getuigen in Openbaring Zerubbabel en Jozua zijn, of Zacharia en Haggai. Maar kijk, wat Openbaring doet, is geregeld beeldspraak ontlenen aan de profeten van het Oude Testament, en vaak aan Zacharia. Uit deze passage zelf kunnen we zien dat

Openbaring de beeldspraak heeft overgenomen. Maar dat betekent niet noodzakelijk dat we moeten aannemen dat de beelden dezelfde toepassing hebben. Openbaring staat vol met honderden beelden uit passages in het Oude Testament, maar met een nieuwe toepassing.

Het is dus eigenlijk niet de bedoeling dat de twee getuigen dezelfde olijfbomen zijn als die we hier in Zacharia 4 hebben. Maar net als de twee olijfbomen in Zacharia 4 zijn ook zij gezalfd door de Heilige Geest. Hun stemmen, hun getuigenis, houden Gods Koninkrijk of Gods boodschap levend, of houden Gods project gaande, zolang zij getuigen. Mijn eigen gedachte is dat de twee getuigen de gemeente gedurende het hele tijdperk voorstellen. Er zijn allerlei andere opvattingen, waarvan sommige beter zijn dan andere. Maar waar het om gaat, is dat de twee getuigen overeenkomen met de olijfbomen in deze passage.

Aangezien de twee getuigen niet als politieke leiders dienen, zou de vergelijking beter opgaan als de twee getuigen profeten waren. Want er staat daadwerkelijk:

En Ik zal Mijn twee getuigen macht geven, en zij zullen,
in rouwkleding gekleed, twaalfhonderdzesig dagen
lang profeteren.

OPENBARING 11:3

Daarom kunnen de olijfbomen misschien beter als profeten worden gezien. Als ze overeenkomen met de getuigen, zijn het profeten. Daarom zouden Haggai en Zacharia een betere keuze zijn voor de twee olijfbomen in Zacharia 4.

24

Profeten geven Gods kracht door

Het is niet erg belangrijk, maar iets interessants is dat er over de twee getuigen ook bepaalde dingen worden gezegd die ons aan Mozes en Elia doen denken. Juist daarom hebben veel mensen gezegd dat het Mozes en Elia zullen zijn. Ze veranderen namelijk water in bloed en slaan de aarde met plagen, wat Mozes deed. Ze kunnen de regen drieënhalf jaar lang tegenhouden en vuur uit de hemel laten neerdalen, zoals Elia

deed. De duidelijke verwijzingen naar Mozes en Elia bij de twee getuigen brengen mensen er dus soms toe om te zeggen: ‘O, het zullen Mozes en Elia zijn.’ Maar je kunt evengoed zeggen dat het dezelfde twee mannen zullen zijn die hier de olijbomen waren. Dat Openbaring deze beeldspraak aan het Oude Testament ontleent, betekent niet dat het over dezelfde mensen gaat.

Hoe dan ook, ik denk dat de twee olijbomen hier waarschijnlijk de personen zijn door wie de Heilige Geest aan de Joodse gemeenschap wordt doorgegeven. Dat zijn waarschijnlijk Haggai en Zacharia, de twee profeten die daar betrokken waren.

We hebben dus twee visioenen gehad. Het ene had betrekking op Jozua en het andere op Zerubbabel, in die zin dat het ene echt tot Jozua was gericht en het andere tot Zerubbabel. Het visioen voor Jozua ging eigenlijk over in een profetie over de Messias. Het visioen voor Zerubbabel bleef van begin tot eind een bemoediging voor die man. Welke tegenstand hij bij het project ook zou ondervinden, hij zou het afmaken en slagen in het project om de tempel te herbouwen.

Het waren profetieën zoals deze, de profetieën van Haggai en Zacharia, die het volk daadwerkelijk aanspoorden en bemoedigden, en hen er daadwerkelijk toe brachten het project af te maken. En toen het voltooid was, was dat:

Daarop antwoordde Hij en zei tegen mij: Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten.

ZACHARIA 4:6

Het was dankzij de bediening van deze profeten. Het was door de Geest van God, Die hun kracht gaf en hen inspireerde.

In de komende hoofdstukken volgen nog meer vreemde visioenen. Die zullen we de volgende keer behandelen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Zacharia 3:1-5
- Zacharia 3:6-10
- Zacharia 3:5
- Zacharia 3:4
- Exodus 28:29
- Openbaring 12:9
- Job 1:9-11
- Job 1:21
- Job 1:22
- Openbaring 12:10
- Ezra 4:12-15
- Spreuken 28:1
- 1 Johannes 3:21-22
- Johannes 12:31
- Romeinen 8:33-34
- Openbaring 12:11
- Micha 4:4
- Johannes 16:33
- 1 Korinthe 2:14
- Johannes 3:7
- Johannes 3:8
- Johannes 3:12
- 1 Korinthe 15:46
- Mattheüs 2:23
- Lukas 7:33-34
- Zacharia 4:1-5
- Zacharia 4:6
- Zacharia 4:7-10
- Jesaja 40:3-4
- Zacharia 4:11-12

- Zacharia 4:13-14
- Openbaring 11:4
- Openbaring 11:3

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.